

trækkene ud paa, at Straffesager i 1ste Instans, der ikke hører under Nævningeret (lagmannsrett), paakendes under Medvirken af Domsmand, med Undtagelse af visse Tilstaaelsesager og visse Politisager. I Tyskland afgjordes tidligere store Straffesager ved Nævningeretter og visse andre Straffesager ved Domsmandsretter, men i 1924 er Nævningeretterne blevet fuldstændigt afskaffet og erstattet af store Domsmandsretter. I Tyskland kendes Lægdømmers Medvirken i Strafferetsplejen herefter kun i Form af Domsmandsinstitutionen.

Endelig maa det erindres, at selve Folkedømmerinstitutionen har gammel historisk Rod i vor nationale Retspleje, saa at der endogsaa lige indtil Retsplejeloven var bevaret en Rest deraf i de Meddomsmænd, som udenfor København medvirkede i Livsager. Naar det imidlertid maa erkendes, at de havde tabt saa godt som enhver Betydning, skyldtes dette netop den Udvikling i Retning af ren Skriftlighed, der havde fundet Sted, og først med Gennemførelsen af Mundtlighed og Umiddelbarhed vil Institutionen nu igen kunne komme til sin Ret.

A. Spørgsmaalet om, *i hvilke Sager Domsmand skal medvirke*, foreslaar man løst saaledes, at alle Straffesager, der ikke behandles under Medvirken af Nævninger, i 1ste Instans henlægges til Underretterne (se herom nærmere nedenfor under II), og at Domsmand medvirker i alle disse Sager med 3 Undtagelser, nemlig de i § 925 omhandlede Sager, de Sager, der behandles ved Sø- og Handelsretten eller Søretterne udenfor København, og Politisager, jfr. Forslag ad § 688. Med Hensyn til disse Undtagelser bemærkes følgende:

Den i § 925 omhandlede Behandlingsmaade udmærker sig ved, at Sager, i hvilke der foreligger en uforbeholden og troværdig Tilstaaelse, med Sigtedes Samtykke kan paadømmes uden Anklageskrift og Domsforhandling ved Forundersøgelsens Slutning. Da Domsmand aldrig medvirker ved Forundersøgelsen (se nærmere nedenfor), vilde Kravet om Domsmands Medvirken i

disse Sager altsaa føre til en Ophævelse af § 925-Bebehandlingsmaaden. Dette vilde imidlertid efter Udvalgets Formening være meget uheldigt. § 925-Sagerne spiller i Praksis talmæssigt set en stor Rolle, idet de udgør ca. 56 pCt. af alle Straffesager (bortset fra Politisager), og en Ophævelse af denne Behandlingsmaade vilde derfor være meget bekostelig. Ogsaa de Sigtede er som Regel interesserede i en hurtig Afgørelse af Sagen, hvorved bl. a. Varetægtsfængsling forkortes. Og paa den anden Side frembyder Behandlingsmaaden ikke nogen væsentlig Betænkelighed, da den som nævnt kun kan gennemføres med Sigtedes eget Samtykke, hvortil kommer, at man (jfr. nedenfor) foreslaar, at Sagerne *i Tilfælde af Anke* afgøres af Landsretten under Domsmands Medvirken.

Med Hensyn til Sager, der behandles ved Sø- og Handelsretten eller ved Søretterne udenfor København, har man ment, at den gældende Ordning, hvorefter disse Sager behandles under Medvirken af fagkyndige Meddommere, bør opretholdes som den bedste.

Hvad endelig angaar Politisagerne (Retsplejelovens § 721), bemærkes, at der efter Udvalgets Formening ikke bør være Tale om at indføre Domsmand i disse Sager, som særlig i København spiller en talmæssig set overordentlig stor Rolle (i Aaret 1928 behandledes der saaledes ved Københavns Byret over 10 000 Politisager), og som for en stor Del er Bagatelsager, f. Eks. Politivedtægtsforseelser, der i Retten afgøres med en Advarsel (Lovens § 937) eller med Vedtagelse af en Bøde (§ 936). At lade Domsmand medvirke i disse Sager vilde være et i Forhold til Sagernes Beskaffenhed altfor omstændeligt og bekosteligt Apparat. En anden Sag er det, at der efter gældende Ret findes enkelte Politisager, som efter deres Karakter næppe i Almindelighed egner sig til den summariske Behandling, der ifølge Retsplejelovens Kapitel 81 gælder for Politisager, saaledes f. Eks. større Motorsager, hvor der er Spørgsmaal om Frakendelse af Førerretten.